POZNAŃSKI DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Poznań, 26 maja 1950 | Nr 12 | Poz. 302—304

TREŚĆ:

302

ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY POZNAŃSKIEGO

z dnia 20 maja 1950 r. Nr AF. D. III 1/6/50 w sprawie świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne.

Na podstawie przepisów art. 108 pkt. 1 lit. a rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 19. 1. 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (tekst jednolity Dz. U R. P. z 1936 r. Nr 80, poz. 555) łącznie z art. 8 ustawy z dnia 25. 3. 1935 r. o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 204), zmienionej dekretem z dnia 4 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 593) oraz w oparciu o uchwałę Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 20. 5. 1950 r. powziętych na podstawie art. 28 pkt. 1 ustawy z dnia 11. 9. 1944 r. o organizacji i zakresie działania rad narodowych w brzmieniu obwieszczenia z 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 26), po zasięgnięciu opinii Pow. Rad Narodowych województwa poznańskiego zarządzam co następuje:

§ 1. 1. Najwyższe dopuszczalne granice obciążenia świadczeniami w naturze łącznie na cele wymienione w art. 2 powołanej wyżej ustawy z 26. 3. 1935 r. a mianowicie,

1) budowę i utrzymanie dróg samorządowych,
2) wykonanie melioracji wodnych, uzasadnionych interesem publicznym, oraz utrzymanie istnienia urządzeń melioracyjnych o takim samym charakterze,
3) wznoszenie budynków gminnych i gromadzkich,
4) zagospodarowanie i zalesienie nieużytków gminnych i gromadzkich, nie mogą przekraczać dla poszczególnych kategorii podatników:

a) 50% podatku gruntowego;
b) 40% podatku od nieruchomości;
c) 50% podatku ceny kart rejestrowanych.

2. W odniesieniu do podatników podatku gruntowego granice obciążenia świadczeniami w naturze są ponadto ograniczone jeszcze ilością posiadanych ha i pewną progresją dla wyższej przychodowości i tak świadczenia w naturze nie mogą przekraczać:

a) jednej dniówki robocizny pieszej na 1 ha gruntów w grupie gospodarstw ziemniaczano-żytnich;
b) półtorej dniówki robocizny pieszej na 1 ha gruntów w grupie gospodarstw zbożowo-hodowlanych;
c) dwóch dniówek robocizny pieszej w grupie gospodarstw ogrodniczo-hodowlanych.

Obciążenie świadczeniami może być podwyższone o 50% dla gospodarstw rolnych, których podstawa opodatkowania wynosi ponad 60 q żyta i o 100% dla gospodarstw, dla których podstawa opodatkowania przekracza 100 q żyta.

§ 2. Okres czasu, w którym nie można pociągać robót wykonywanych w oparciu o świadczenia w naturze, ustala się od dnia 15. 3. do 20. 5. i od 10. 7. do 31. 10. każdego roku, gdy chodzi o podatników podatku gruntowego.

§ 3. Najdalsza odległość miejsca robót dla pieszych może wynosić 5 km, dla zaprzęgów 10 km i dla zwózki materiałów 10 km od miejsca zamieszkania zobowiązanego do świadczenia.

§ 4. Wartość dniówki zaprzęgowej, wyrażona w dniówkach robocizny pieszej, ustala się:

a) dla zaprzęgu jednokonnego z obsługą 3 dniówki piesze;
b) dla zaprzęgu parokonnego z obsługą 4 dniówki piesze.

§ 5. 1. Najwyższa dopuszczalna stawka równowartości pieniężnej na 1 dzień robocizny pieszej wynosi do 500 (pięćset) złotych w zależności od lokalnej taryfy płac.

2. Wysokość stawki równowartości pieniężnej ustala właściwa rada narodowa gminna względnie miejska.

§ 6. Wyłączone zostają z obowiązków świadczeń w naturze miasta: Poznań, Kalisz, Gniezno, Leszno, Ostrów, Gorzów, Zielona Góra i Piła.

§ 7. Normy wyszczególnione w §§ 1—5 obowiązują dla całego obszaru województwa, wyłączając miejscowości, o których mowa w § 6.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1950 r.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie moje z dnia 23. 9. 1948 r. (Pozn. Dz. Wojew. Nr 33, poz. 544).

Wojewoda: St. Brzeziński.

303

OKÓLNIK NR 5 WOJEWODY POZNAŃSKIEGO

z dnia 20 maja 1950 r. Nr AF. D. III. 1/5/50 dot. świadczeń w naturze.

Do wszystkich Ob. Ob. Starostów Powiatowych, Burmistrzów i Wójtów łącznie z Ziemią Lubuską.

Wobec stwierdzenia, że przepisy o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne i obowiązki wynikające z tych przepisów nie są w terenie jednolicie stosowane, przeto dla jednolitego unormowania tej sprawy zarządzam w porozumieniu z Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, co następuje:

I. Zasady ogólne.

1. Podstawą prawną dla obciążenia świadczeniami w naturze jest ustawa z dnia 26. 3. 1935 r. o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 204) zmieniona dekretem z dnia 4. 11. 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 593), której tekst wraz z przepisami wykonawczymi rozporządzenia z dnia 24. 6. 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 377) znajduje się w podręczniku „Daniny komunalne", strona 218 i dalsze.

Niezależnie od tego o sprawie świadczeń w naturze traktuje podręcznik „O podatkach komunalnych i finansach komunalnych" z 1949 r., str. 299 do 301. Dla stosowania przepisów tych w terenie wymagane jest wydawanie rozoprządzeń Wojewody, który w rozporządzeniu tym w oparciu o wspomnianą wyżej ustawę ustala ponadto:

a) najwyższą dopuszczalną granicę obciążenia świadczeniami w naturze;
b) okresy czasu, w których nie można pociągać do robót szarwarkowych rolników;
c) najdalszą odległość od miejsca robót;
d) wartość dniówki pieszej;
e) wyłączenie z obowiązków świadczeń w naturze niektórych miast.

Nowe rozporządzenie moje z dnia 20. 5. 1950 r. w tej sprawie, ogłoszone jest w Poznańskim Dzienniku Wojewódzkim Nr 12,

poz. 302). Rady narodowe ustala na nowo równowartość dniówki pieszej w granicach do 500 (pięćset) złotych w zależności od miejscowych warunków.

O ile chodzi o okres czasu, w którym nie można pociągać do świadczeń w naturze wyjaśniam, że ograniczenie to odnosi się tylko do gospodarstw rolnych i leśnych.

Co do wyłączonych miast (§ 6 rozporządzenia) obejmuje ono obecnie również i miasto Zieloną Górę.

W odniesieniu do podstaw wymiaru (§ 1 rozporządzenia) powołuję sie na okólnik mój Nr 6 z 2. 6. 1949 r. (Poznański Dz. Wojew. Nr 22/498), według którego wymiar świadczeń w naturze dla rolników nie może przekraczać 50% podatku gruntowego, z uwzględnieniem granic podanych w § 1 rozporządzenia, tj. nie może ono przekraczać:

1-dniówki robocizny pieszej na 1 ha gruntów w grupie gospodarstw ziemniaczano-żytnich.

1½-dniówki robocizny pieszej na 1 ha gruntów w grupie gospodarstw zbożowo-hodowlanych.

2-dniówek robocizny pieszej na 1 ha gruntów w grupie gospodarstw ogrodniczo-hodowlanych.

Pozostają niezmienione także obciążenia w oparciu o podatek od nieruchomości (40%) i o cenę kart rejestracyjnych (50%). Z uwagi na podnoszone wątpliwości jak należy stosować podstawę podatku gruntowego, podatku od nieruchomości i ceny kart rejestracyjnych wyjaśniam, że za podstawę w bieżącym roku należy brać wymiar tych podatków za rok 1949.

Wyjaśniam ponadto, że ustawa **nie przewiduje** żądnych zwolnień od obowiązku świadczeń w naturze dla osób zajmujących pewne stanowiska jak np. członków rad narodowych, wójtów, sołtysów, członków straży pożarnej itd.

2. Na znaczenie wartości społecznej i gospodarczej świadczeń w naturze zwracano uwagę w szeregu okólników, pism okólnych władz centralnych oraz w artykułach zamieszczonych w czasopiśmie „Rada Narodowa". Z okólników moich wskazuję na okólnik Nr 24 z 18. 11. 1948 r. (Pozn. Dzien. Woj. Nr 41/754). Co do artykułów w czasopiśmie „Rada Narodowa" — na artykuły w Nr 20 z 1949 r. (str. 7) i w Nr 5 z 1950 r. (str. 7 do 10).

Specjalnie z tymi artykułami winni wszyscy zainteresowani w świadczeniach w naturze jak najdokładniej się zapoznać.

3. Raz jeszcze zwracam też uwagę na bezwzględną konieczność wyzyskania przez wszystkie gminy wiejskie i miejskie robocizny w oparciu o przepisy o świadczeniach w naturze, przyczyni się to bowiem w wysokim stopniu do szybszej odbudowy Kraju i podniesienia gospodarczego wsi i osiedli miejskich.

Przypominam, że według przepisu art. 2 ustawy z 26. 3. 1935 r. obowiązkiem świadczeń w naturze obciążyć można tylko w celu:

1) budowy i utrzymania dróg gminnych i powiatowych,
2) wykonania melioracyj wodnych, uzasadnionych interesem publicznym oraz utrzymania istnienia urządzeń melioracyjnych o takim samym charakterze,
3) wznoszenia budynków gminnych i gromadzkich,
4) zagospodarowania i zalesienia nieużytków gminnych i gromadzkich.

Kolejność prac według ich wagi ustalą miejscowe rady narodowe, stosownie do lokalnych potrzeb, przy uwzględnieniu również uchwały Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z 19. 9. 1947 r. podanej do wiadomości okólnikiem Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 112/47 z 30. 9. 1947 r. (patrz okólnik mój Nr 24 z 18. 11. 1948 r. Pozn. Dz. Wojew. Nr 41, poz. 754).

4. W odniesieniu do budowy i utrzymania dróg powiatowych, które mogą być budowane i konserwowane za pomocą świadczeń w naturze, zwraca się uwagę, że można wykorzystać dla nich tzw. szarwark nie więcej niż 25% całkowitego obciążenia świadczeniami w naturze w danej gminie. Z uprawnienia tego należy korzystać jednak tylko w wyjątkowych wypadkach, przeznaczając jak najwięcej świadczeń w naturze na drogi gminne, w których zaniedbania są b. poważne wskutek niedoceniania ważności ich przed wojną.

5. Równie b. ważnym zagadnieniem jest przeprowadzenie robót wodno-melioracyjnych, mających ogromny wpływ na podniesienie wydajności produkcji rolnej zarówno roślinnej jak i zwierzęcej. Do prac tych należy zaliczyć budowę wałów przeciwpowodziowych, renowację tychże, regulację rzek, budowę kanałów i rowów oraz renowację ich, budowę wodopojów itp. Wreszcie do tego rodzaju prac należy zaliczyć również zasypywanie rowów strzeleckich i przeciwczołgowych, pozostałych po wojnie, po uprzednim wyremontowaniu ewentualnych uszkodzeń urządzeń drenarskich. W szczególności na czoło zagadnień wysuwa się konieczność renowacji rowów na terenach sztucznie odwadnianych oraz na łąkach i pastwiskach, wreszcie budowa prawidłowych przepustów na rowach.

6. Do prac tzw. szarwarkowych należą również prace około wznoszenia budynków gminnych i gromadzkich, ze szczególnym uwzględnieniem budowy szkół podstawowych (środki własne planu inwestycyjnego).

7. Do planu robót za pomocą świadczeń w naturze można wreszcie w myśl ustawy zaliczyć zagospodarowanie i zalesienie nieużytków gminnych i gromadzkich, wzgl. przekazanych gminom do zagospodarowania.

8. Podkreślam z całym naciskiem, że **istotą świadczeń** w naturze **jest odpracowanie** wymierzonej robocizny a nie odpłata równowartości pieniężnej, która przewiduje się tylko dla wyjątkowych wypadków niemożności wykonania robocizny wzgl. dostarczenia materiału.

W celu osiągnięcia pozytywnych wyników prac tzw. szarwarkowych należy dążyć do uzyskania jak największej ilości robocizny przez uświadamianie poszczególnych gromad co do zamierzonych prac.

W tym celu należy wejść w kontakt z czynnikami partyjnymi i społecznymi, ażeby również ze swej strony przeprowadzili szeroką akcję uświadamiającą odnośnie znaczenia i ważności zamierzonych robót i konieczności bezpośredniego udziału w nich.

Pobieranie równowartości zamiennej w gotówce winno więc należeć tylko do rzadkich wyjątków.

Zaznaczam, że bezpośredni udział zobowiązanego do świadczeń w naturze przy wykonywaniu robót przyczynia się do tego, iż poszczególny mieszkaniec gromady czuje się współtwórcą wykonanej pracy, co wytwarza ścisłą więź między nim a dokonanym dziełem. W konsekwencji tego staje się on więcej dbałym i troskliwym o utrzymanie wykończonego obiektu w należytem porządku i nie pozwoli innym niszczyć go.

II. **Plan robót, statuty i uchwały rad narodowych.**

Praktyczne stosowanie w terenie przepisów o świadczeniach w naturze polega na:

1. **ustaleniu planu robót**, jakie mają być wykonane w danym roku budżetowym przy pomocy świadczeń w naturze. W planie winny być ujęte potrzeby własne gminy i zapotrzebowanie, zgłoszone przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w zakresie robót wodno-melioracyjnych i drogowych, przy uwzględnieniu zasad zawartych w części I niniejszego okólnika. Skoordynowanie wszystkich zapotrzebowań na świadczenia w naturze tak gminnych jak i powiatowych należy do Prezydium Powiatowej Rady Narodowej. Czynnikiem przygotowującym ogólny plan ramowy wykorzystania świadczeń w naturze będzie referent wyznaczony przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej. Referent ten współdziała w tym względzie z Powiatowym Zarządem Drogowym i z referentem wodno-technicznym danego Starostwa oraz z architektem powiatowym i ewentualnie z inspektorem szkolnym.

Projekt planu opracowany przez czynnik fachowy, winien być uprzednio, zanim wejdzie pod obrady Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, omówiony i uzgodniony z poszczególnymi komisjami na szczeblu powiatowym np. komisja drogową, rolna, oświatową. Częścią składowa planu w skali powiatu będzie uchwała Powiatowej Rady Narodowej powzięta stosownie do przepisów punktu 2 art. 10 ustawy z 26. 3. 1935 r., zawierająca postanowienia jakie prace mają być objęte planem świadczeń w naturze, nie należące do zakresu działania gminy. Uchwała ta winna zawierać wyszczególnienie robót w skali powiatu z podaniem ilości potrzebnej na ten cel robocizny. Projekt uchwały Powiatowej Rady Narodowej zanim przedłożony będzie pod obrady Rady winien być również uzgodniony z właściwymi komisjami Powiatowej Rady Narodowej. Ogólną instrukcję, co do planu robót na dany rok Prezydium Powiatowej Rady Narodowej poda poszczególnym radom narodowym gminnym i miejskim, które na tej podstawie ustalą własne szczegółowe plany.

Plany gminne — miejskie — winny zawierać wyszczególnienie wszystkich robót z obliczeniem potrzebnej dla nich robocizny wykonywanej świadczeniami w naturze w oparciu o kosztorysy tych robót, sporządzone przez siły fachowe.

Ustalenie planu szczegółowego winno się odbyć przy współudziale odpowiedniego czynnika fachowego własnego oraz czynników fachowych, powiatowych jak również czynników politycznych i społecznych, tak jak przy ustalaniu planu ramowego. Plan gminny winien uwzględniać maksymalne możliwości obciążenia świadczeniami zobowiązanych w stosunku do podatku gruntowego, od nieruchomości i ceny kart rejestracyjnych z uwzględnieniem ulg jak i możliwości podwyższeń, wy-

nikających z § 1 rozporządzenia mego z 23. 9. 1948 r. oraz późniejszych zmian w tym kierunku.

Opracowaniem planu zajmie się sekretarz gminny wraz z referentem podatkowym.

2. **uchwaleniu statutu** o świadczeniach w naturze. Statut ten winien zawierać m. in.:

a) określenie celów, na które wprowadza się obciążenie świadczeniami w naturze (z dołączeniem programu robót jak pod II 1);

b) ustalenie kto jest zobowiązany do świadczeń;

c) ilość potrzebnej robocizny, obliczonej w dniówkach robocizny pieszej;

d) określenie równowartości zamiennej;

e) postanowienie co do terminów, w jakim czasie mogą być wykonywane świadczenia w myśl obowiązującego rozporządzenia Wojewody;

f) wskazanie, że o terminie wypełnienia obowiązku świadczeń w naturze każdy zobowiązany musi być powiadomiony przez gminę;

g) wskazanie, że równowartość zamienna w razie nieuiszczenia jej będzie ściągnięta w drodze przymusowej;

h) zaznaczenie o przysługującym prawie odwołania do władzy wyższej.

Zarówno plan zamierzonych prac przy pomocy świadczeń w naturze jak i statut — uchwalone przez gminną — miejską — radę narodową winny być zatwierdzone przez władzę nadzorczą.

Dla ułatwienia opracowania statutu o świadczeniach w naturze można się posłużyć załączonym wzorem.

3. **powzięciu uchwał** przez rady narodowe gminne i miejskie co do ustalenia wysokości wartości zamiennej dniówki pieszej w danej gminie w granicach do 500,— złotych.

Równowartość powyższą należy uwzględnić od 1 stycznia 1950 r.

III. Wymiar szarwarku.

Po zatwierdzeniu planu (preliminarza) jak i też statutu (patrz cz. II niniejszego okólnika) należy przystąpić do wymiaru świadczeń w naturze. Część tych czynności może już być przygotowana wcześniej, zwłaszcza druki, rejestry, wykaz podatników itd.

Podstawę do obliczania rozdziału świadczeń w nautrze pomiędzy zobowiązanych, wskazuje § 5 rozporządzenia wykonawczego z dnia 24. 6. 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 377) w myśl którego sumę pieniężną, stanowiącą równowartość świadczeń określoną w złotych dzieli się przez sumę podatków, stanowiących podstawę wymiaru świadczeń, przez otrzymany zaś iloraz mnoży się sumę tychże podatków, przypadającą na poszczególnych podatników, obowiązanych do świadczeń. Otrzymaną w ten sposób sumę złotych dzieli się przez równowartość pieniężną za 1 dzień robocizny pieszej, a otrzymana w wyniku tego działania liczba oznacza ilość dni robocizny pieszej, należnej od obowiązanego.

Dla przykładu podaję: ogólny plan robót na wszystkie cele dopuszczalne ustawą (patrz część I okólnika) uchwalony przez radę gminną — miejską — (patrz cz. II okólnika) przewiduje 9.000 dniówek pieszych przy równowartości 500,— zł co wynosi 4.500.000.— zł, wysokość podatku gruntowego 14.770.000 zł, podatku od nieruchomości 200.000 zł i od cen kart rejestracyjnych 30.000 zł, co w sumie brutto wynosi 15.000.000 zł. Dzielimy zatem 4.500.000 zł przez 15.000.000 zł i otrzymujemy iloraz 0,30.

Przykład Nr 1 — Podatnik X z gromady Y posiada 3 ha ziemi ziemniaczano-żytniej o przychodowości 45 q, płaci podatku gruntowego 9.500 zł. Obliczenie świadczeń wyżej wymienionemu wynosi zatem: 9.500×0,30 = 2.850 zł — w przeliczeniu na dniówki piesze 2.850 : 500=5,7 czyli po zaokrągleniu 6 dni. Ponieważ jednak zobowiazany posiada tylko 3 ha, przeto zgodnie z okólnikiem Nr 66 Minist. Administracji Publicznej z 20. 9. 1947 r. (Dz. Urz. M. A. P. Nr 13, poz. 66) wolno go obciążyć tylko 3 dniówkami pieszymi.

Przykład Nr 2. Podatnik y z gromady x posiada 15 ha ziemi o przychodowości 225 q, płaci podatku 76.500 zł. Obliczenie świadczeń w naturze wyniesie zatem dla niego: 76.500 x 0.30 = 22.950 zł przy przeliczeniu na dniówki piesze 22.950: 500 = 45.9 dnia przyjmuje się 42 dni.

Według więc ograniczenia 1 dniówki z 1 ha przypadałoby mu tylko 15 dni, ale ponieważ przy przychodowości powyżej 100 q wolno podnieść świadczenia w naturze o 100%, należy mu więc ostatecznie wymierzyć 30 dni.

Przykład Nr 3. Podatnik m z miasta n płaci podatek od nieruchomości w wysokości 20.000 zł. Obliczenie zatem świadczeń w naturze wyniesie dla niego 20.000 × 0,30 = 6.000 zł, po przeliczeniu na dniówki 6.000 : 500 = 12 dni.

Takie same obliczenie ma miejsce u podatników podatku od ceny kart rejestracyjnych.

Wymiar świadczeń w naturze z lasów nie wymaga specjalnego omówienia, za podstawę bierze się ten sam iloraz i mnoży się przez wysokość wymierzonego lasom podatku gruntowego.

Wymiar świadczeń w naturze dla poszczególnych zobowiązanych wpisuje się do księgi bierczej świadczeń w naturze, według gromad w porządku alfabetycznym, którą prowadzi się rocznie.

Na podstawie księgi bierczej wystawia się imienne orzeczenia o wymiarze świadczeń w naturze na specjalnym formularzu w podwójnym wykonaniu i doręcza się je za pośrednictwem sołtysa zobowiązanemu z pokwitowaniem.

IV. Wykonawstwo świadczeń w naturze.

Prace, które mają być wykonane za pomocą świadczeń w naturze muszą być odpowiednio rozplanowane i zorganizowane:

1. Władze, w których interesie przeprowadza się roboty przy pomocy świadczeń w naturze dostarczyć muszą potrzebny sprzęt techniczny poza łopatami, szuflami, które winien przynieść zobowiązany, a w wypadku prowadzenia większych robót — również odpowiedni personel techniczny.

Za zorganizowanie prac na terenie gminy odpowiedzialny jest przełożony gminy, który ma do pomocy drogomistrza względnie dróżnika gminnego.

Za wykonanie techniczne i racjonalne wykonanie świadczeń w naturze odpowiedzialny jest drogomistrz, dróżnik względnie dozorca robót.

2. Wezwanie indywidualne lub zbiorowe, w ślad za orzeczeniem o wymiarze świadczeń do zobowiązanych, o dniu i miejscu stawienia się do pracy wysyła gmina do sołtysa. Sołtys doręcza wezwania za pokwitowaniem i dopilnowuje, aby wezwani stawili się do pracy. Kierownictwo robót otrzymuje wykaz osób wezwanych do odrobienia świadczeń, każdego dnia sporządza raport z wykonania świadczeń i doręcza zarządowi gminnemu.

Przy wysyłaniu wezwań należy brać pod uwagę możliwości zainteresowanego do odrobienia wyznaczonej ilości dniówek pieszych, zaprzęgów konnych. Zobowiązany do świadczeń w naturze może przytym zgodnie z art. 7 ustawy zamiast odrobienia wyznaczonej robocizny — dostarczyć odpowiednią ilość materiału, niezbędnego do danej roboty jak kamień, żwir, piasek, wiklina, kołki itp. względnie wykonać inną robociznę.

Dla osiągnięcia najlepszych wyników pracy należy z reguły, gdzie tylko można, wyznaczać normy dla każdego rodzaju pracy w stosunku do 1 dniówki pieszej i zaprzęgowej.

Średnie normy winny opracować powiatowe organa techniczne np. Powiatowy Zarząd Drogowy, referent rolny, architekt powiatowy itd.

Dla osiągnięcia coraz lepszych efektów należałoby zastosować akcję współzawodnictwa miedzy gromadami. Współzawodnictwo między gromadami i gminami w skali powiatu inicjuje właściwy czynnik w gminie lub w gromadzie, ocenia zaś wyniki tego współzawodnictwa specjalna komisja powiatowa, do której dla oceny gromad wchodzi przedstawiciel danej gminy, poza tym winien być powołany jeszcze czynnik fachowy. Komisję powołuje Prezydium Powiatowej Rady Narodowej i komisja ta ustala wyniki współzawodnictwa, oraz rodzaj wyróżnienia.

Tak, jak przy wszystkich pracach przeprowadzanych przez organa terenowe sposobem gospodarczym, tak i przy robotach t. zw. szarwarkowych należy stosować ogólne zasady systemu oszczędzania. System oszczędzania polegać może m. in. na właściwej organizacji robót, na należytym użyciu materiału i odpowiednim zaplanowaniu, wykorzystując najwłaściwszą porę dla wykonania danej pracy i zastosowaniu właściwych norm dziennych wykonywanych robót.

V. Nadzór nad wykonaniem świadczeń w naturze należy do tych samych czynników w skali powiatu, które przygotowywały program robót np. w zakresie robót drogowych nadzór sprawują: Powiatowy Zarząd Drogowy, a w szczególności Kierownik P. Z. D. i technik dróg gminnych. W zakresie robót wodno-melioracyjnych — powiatowy referent wodno-melioracyjny. Z zakresu budownictwa — architekt powiatowy.

W zakresie zalesienia nieużytków powiatowy agronom w porozumieniu z miarodajnymi czynnikami leśnictwa.

Ogólny nadzór nad właściwym wymiarem i wykorzystaniem świadczeń w naturze wykonuje powiatowy inspektor dla gmin. Niezależnie od nadzoru wyżej wymienionych czynników, kontrolę sprawują również właściwe komisje rad narodowych, a w szczególności komisje drogowe, rolne, oświatowe, komisje kontroli społecznej oraz komisje budżetowo-finans.

Kontrola przeprowadzana w terenie winna również zwracać uwagę na sposób zaliczania wykonywanych świadczeń w naturze, celem zapobieżenia fikcyjnemu zapisywaniu odpracowanych rzekomo świadczeń. Niejednokrotnie przejawia się bowiem na tym odcinku kumoterstwo u sołtysów, którzy z rozmaitych względów faworyzują niektórych zobowiązanych do świadczeń.

Nadużycia w tym względzie winny być karane stosownie do obowiązujących przepisów.

Jest przy tym rzeczą zrozumiałą, że całość akcji spoczywa w rękach przewodniczących Prezydium Rad Narodowych.

VI. Równowartość pieniężna za niewykonane świadczenia w naturze.

Równowartość pieniężna, ustalona uchwałą gminnej — miejskiej — rady narodowej w granicach wskazanych w moim rozporządzeniu (obecnie do 500 zł) ściągać należy w oparciu o przepisy dekretu z dnia 28. 1. 1947 r. o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 84) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 24. 7. 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 277).

Zobowiązanemu do świadczeń w naturze należy ponadto wymierzyć dodatki za zwłokę, przy czym za termin płatności uważa się ostatni dzień okresu, w ciągu którego świadczenia te miały być wykonane.

Zarówno dodatek za zwłokę jak i dalsze należności uboczne, podlegają również ściągnięciu w drodze egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych.

VII. Bndżet a świadczenia w naturze.

Według obowiązujących dotychczas przepisów budżetem obejmujemy tylko gospodarkę pieniężną. Z uwagi jednak na to, że programy robót zawierają nietylko świadczenia w naturze, ale obejmują również i nakłady pieniężne, związane z tymi robotami jak np. zakup materiałów, sprzętu technicznego itp. oraz zawierają część robocizny odpłatnej, przeto program robót musi być powiązany z budżetem, zarówno zwyczajnym jak i też inwestycyjnym. Powiązanie to jest teraz tym bardziej konieczne, że obecnie w budżecie umieszcza się nie symboliczną złotówkę tytułem ekwiwalentu za niewykonane świadczenia, ale przewidywaną wysokość opłat z tego tytułu. Budżety muszą więc zawierać na wykonanie prac przewidzianych w programie wydatki na zakup materiału, robociznę odpłatną, oraz dalszą robociznę do wysokości kwoty przewidzianej w budżecie z wpływów wartości zamiennej nie odbytych świadczeń.

Gdyby wpływy faktyczne przewyższały sumę przewidzianą z tego tytułu w budżecie, należy również przeznaczyć na uzupełnienie kredytów budżetowych, proporcjonalnie do ich przeznaczenia w programie, np. program przewiduje na utrzymanie dróg 2 miliony złotych, a na roboty melioracyjne 1 milion złotych. Wartość zamienna przewidziana w budżecie zwyczajnym wynosi w sumie 400.000 zł. Faktyczne wpływy z tego tytułu wyniosły zaś 550.000 zł, nadwyżkę przeto 150.000 zł przeznaczamy na powiększenie wydatków budżetowych na utrzymanie dróg w wysokości 100.000 zł, a na roboty melioracyjne 50.000 zł — na robociznę odpłatną.

Programy robót (patrz cz. II okólnika) wraz z kosztorysami należy więc dołączyć do budżetu, przy czym w skali powiatu sporządzić również należy **zestawienie powiatowe** robót z poszczególnych gmin i miast niewydzielonych.

VIII. Odwołania, odroczenia, nmorzenia.

Do odwołań w sprawie świadczeń w naturze mają zastosowanie przepisy o odwołaniach w sprawie danin komunalnych. Termin odwołania wynosi miesiąc, stosownie do postanowień art. 142 dekretu o zobowiązaniach podatkowych z 16. 5. 46 r. (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 173). Władze wymiarowe mogą odwołanie, o ile uznają je za słuszne, same uwzględnić w granicach do 10.000 zł (patrz § 1 rozporządzenia Min. Administracji Publicznej z 21. 7. 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 273).

Możliwość odroczenia uiszczenia równowartości pieniężnej reguluje rozporządzenie Min. Administracji Publicznej w sprawie odraczania i rozkładania na raty należności z tytułu zobowiązań podatkowych z 10. 5. 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 212).

W wypadkach zasługujących na uwzględnienie można również umorzyć zobowiązanie dotyczące świadczeń w naturze stosownie do przepisów rozporządzenia Min. Admin. Publ. z dnia 26. 2. 1950 r. (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 37). Wszystkie podania w sprawie świadczeń w naturze muszą być rozpatrywane przez właściwe władze pospiesznie, przy czym pamiętać należy o klasowym podejściu przy rozpatrywaniu ich.

Inwalidzi wojenni nie mogą być generalnie zwolnieni od obowiązku świadczeń w naturze. Podania ich mogą być traktowane jedynie indywidualnie, biorąc pod uwagę orzeczenia inwalidzkich komisyj rewizyjno-lekarskich względnie orzeczenia inwalidzkich komisyj odwoławczych. W wypadku stwierdzenia, że dany inwalida wojenny niezdolny do pracy znajduje się w trudnych warunkach materialnych, można mu na jego wniosek **umorzyć** częściowo lub całkowicie równowartość pieniężną przy zastosowaniu wyżej powołanych przepisów o umarzaniu należności.

IX. Sprawozdawczość.

Dla właściwego sprawowania nadzoru nad wykonywaniem świadczeń w naturze zarządzam sporządzanie okresowych i rocznych sprawozdań. Sprawozdania mogą być dla użytku władz powiatowych i wojewódzkich. Dla użytku władz powiatowych zarządzają właściwe organa powiatowe, zaś dla użytku władz wojewódzkich — odpowiednie organa wojewódzkie.

Z uwagi na konieczność umniejszenia sprawozdawczości zalecam wyzyskać dla użytku władz powiatowych — sprawozdania przeznaczone dla organów wojewódzkich.

Dla użytku władz wojewódzkich ustala się następującą sprawozdawczość okresową:

1) dane z wymiaru świadczeń w naturze z uwzględnieniem zasad podanych w cz. VII okólnika.

2) dane z wykonania — kwartalne i roczne.

Wzory sprawozdań i terminy będą ustalone osobnymi zarządzeniami.

X. Postanowienia szczególne na rok 1950.

1) Treść niniejszego okólnika wraz z rozporządzeniem moim z maja br. winna być omówiona na odprawach zainteresowanych czynników tak w skali powiatów, jak i w gminach, ze szczególnym uwzględnieniem wskazań zawartych w cz. I ustęp końcowy, dotyczący zmobilizowania opinii społecznej na rzecz jak najszerszego i pełnego wykonywania świadczeń w naturze.

2) Z uwagi na to, że nie wszędzie należycie zaplanowano wykorzystanie świadczeń w naturze, zwracam przeto uwagę na konieczność natychmiastowego opracowania dodatkowych planów, przy pomocy czynników fachowych zgodnie z zasadami niniejszego okólnika i wywołania odpowiednich uchwał rad narodowych. Do pilnych zadań w roku bieżącym należy również wywołanie uchwał rad narodowych gminnych i miejskich najpóźniej do 15 czerwca 1950 r. o ustaleniu równowartości zamiennej zgodnie z § 5 mojego ostatniego rozporządzenia z maja 1950 r.

3) Z naciskiem podkreślam przy tym, że świadczenia w naturze muszą być na terenie całego województwa traktowane niezwykle poważnie i mieć charakter powszechny.

Od zmobilizowania bowiem szerokich mas zależeć będą wyniki prac w terenie, które podniosą poziom życia gospodarczego i kulturalnego naszych osiedli i miast.

Poprzez właściwe postawienie zagadnienia świadczeń w naturze jeszcze w roku bieżącym osiągnie się również efekty związane z planem inwestycyjnym na rok 1950, stanowiącym część składową planu 6-letniego.

Wojewoda: Brzeziński.

•

Załącznik do okólnika Nr 5
Wojewody Pozn. z 20. 5. 50.

STATUT

o świadczeniach w naturze na rzecz gminy wiejskiej — miejskiej .... powiatu ....

Na podstawie ustawy z dnia 26. 3. 1936 r. o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 204) zmienionej dekretem z 4. 11. 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 593), oraz przepisów wykonawczych rozporządzenia z 24. 6. 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 377(na podstawie § 23 ustawy o organizacji i zakresie działania rad narodowych z 11. 9. 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 26 z 1946 r.) oraz rozporzą-

dzenia Wojewody Poznańskiego z 20. 5. 1950 r. o ustaleniu maksymalnych stawek dla świadczeń w naturze łącznie z okólnikiem Nr 5 z 20. 5. 1950 r. (Pozn. Dziennik Wojew. Nr 12, poz. 303) gminna — miejska — rada narodowa gminy miasta .... na posiedzeniu z dnia .... uchwala poniższy statut świadczeń w naturze na terenie gminy — miasta ....

§ 1.

Na rzecz gminy wiejskiej — miejskiej .... wprowadza się obowiązek świadczeń w naturze na cele objęte załączonym planem robót na rok .... w zakresie ...., których część robocizny ma być wykonana za pomocą świadczeń w naturze.

§ 2.

Łączną sumę wartości robocizny, która ma być wykonana za pomocą świadczeń w naturze, w powołanym wyżej planie ustala się na .... zł, co stanowi ilość .... dniówek pieszych.

§ 3.

1. Obowiązek świadczeń w naturze spoczywa na podatnikach podatku gruntowego, podatku od nieruchomości i nabywcach kart rejestracyjnych.

2. Najwyższą dopuszczalną granicą obciążenia jest:

a) przy podatku gruntowym — 50% tego podatku,

b) przy podatku od nieruchomości — 40%,

c) przy kartach rejestracyjnych 50% ceny kart.

Co do podatników podatku gruntowego nie może ponadto przekraczać:

a) jednej dniówki robocizny pieszej na 1 ha gruntów w grupie gospodarstw ziemniaczano-żytnich,

b) półtorej dniówki robocizny pieszej na 1 ha gruntów w grupie gospodarstw zbożowo-hodowlanych,

c) dwóch dniówek robocizny pieszej w grupie gospodarstw ogrodniczo-hodowlanych.

Obciążenie świadczeniami może być podwyższone o 50% dla gospodarstw rolnych, których podstawa opodatkowania wynosi ponad 60 q żyta i o 100% dla gospodarstw, dla których podstawa opodatkowania przekracza 100 q żyta.

§ 4.

1. Wysokość równowartości zamiennej dniówki pieszej w granicach § 5 rozporządzenia Wojewody Poznańskiego z 20. 5. 1950 r. ustala się na .... zł.

2. Wartość dniówki zaprzęgowej wynosi dla zaprzęgu 1-konnego z obsługą .... zł;

Dla zaprzęgu 2-konnego .... zł.

§ 5.

1. Wymiaru świadczeń w naturze dokonuje Prezydium Rady Gminnej — miejskiej w .... przy zastosowaniu § 5 rozporządzenia wykonawczego z 24. 6. 1936 r., oraz w oparciu o okólnik Wojewody Poznańskiego z 20. 5. 1950 r. (Pozn. Dziennik Wojew. Nr 12, poz. 303).

2. Terminy odrobienia świadczeń w naturze oznaczone będą przez Prezydium rady gminnej — miejskiej — w..................

3. W ramach wyznaczonych dniówek pieszych i konnych zobowiązany winien wykonać określoną ilość roboty wg wyznaczonych norm pracy.

§ 6.

Do świadczeń w naturze przyciągać można zobowiązanych przez okres całego roku z ograniczeniami dla rolników, wynikającymi z § 2-go rozporządzenia Wojewody Poznańskiego z 20. 5. 1950 r.

§ 7.

Najdalsza dopuszczalna odległość miejsca robót od miejsca zamieszkania zobowiązanego nie może przekraczać 5 klm dla pieszych a dla zaprzęgu — 10 klm i dla zwózki materiałów 10 klm od miejsca zamieszkania zobowiązanego do świadczenia.

§ 8.

Zobowiązany do świadczeń w naturze ma prawo, zamiast bezpośredniego ich odbywania, wnieść do kasy gminnej — miejskiej — równowartość w gotówce, według norm ustalonych w § 3-cim statutu, lub wykonać świadczenia przez najętego robotnika, jak również za zgodą kierującego wykonaniem robót, wypełnić inną robociznę, albo odstąpić własność materiałów potrzebnych do wykonania robót.

§ 9.

Jeżeli zobowiązany nie wykona robocizny w wyznaczonym czasie, winien uiścić równowartość w gotówce w trybie obowiązującym przy poborze danin komunalnych, przy czym za termin płatności uważa się ostatni dzień okresu ustalonego przez Prezydium rady gminnej — miejskiej — dla wykonania świadczenia przez zobowiązanego.

§ 10.

1. W razie niewykonania w wyznaczonym terminie świadczeń w naturze oraz w razie niewpłacenia do kasy gminnej — miejskiej — w myśl § 8 i 9 statutu równowartości pieniężnej, Prezydium rady gminnej — miejskiej — w .... zarządzi na podstawie obowiązujących przepisów egzekucyjnych — przymusową egzekucję z doliczeniem dodatku za zwłokę.

2. Za termin, od którego liczy się dodatek za zwłokę uważa się ostatni dzień okresu, w ciągu którego świadczenia miały być przez zobowiązanego wykonane.

§ 11.

Odwołania od wymierzonych świadczeń w naturze traktuje się jak przy podatkach komunalnych.

§ 12.

Przepisy wykonawcze do statutu może wydać Prezydium Gminnej — Miejskiej — Rady Narodowej.

§ 13.

Statut niniejszy podlega zatwierdzeniu przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w .... i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od dnia ....*).

*) na rok 1950 od 1 stycznia 1950.

304

PISMO OKÓLNE URZĘDU WOJEW. POZNAŃSKIEGO z dnia 19 maja 1950 r. Nr SPS. III-3/184/49 r. dot. Zjednoczenia Polskich Hodowców Gołębi Pocztowych w Poznaniu.

Do Ob. Ob. Starostów Powiatowych
i Prezydentów miast wydzielonych.

Urząd Wojewódzki komunikuje, że Ministerstwo Administracji Publicznej zezwoliło na rejestrację Zjednoczenia Polskich Hodowców Gołębi Pocztowych z siedzibą w Katowicach. Wszystkie inne stowarzyszenia hodowców gołębi pocztowych, działające na terenie tut. Województwa, mogą istnieć jedynie jako oddziały Zjednoczenia Polskich Hodowców Gołębi Pocztowych i podlegają zgłoszeniu w trybie art. 41 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 808).

Za Wojewodę: Jan Brygier, Naczelnik Wydziału.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

OGŁOSZENIE

Na podstawie § 73 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1947 r. w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 62) oraz zarządzenia Ministra Przemysłu Ciężkiego z dnia 28. 2. 1950 r. ogłasza się, że sporządzony zostanie protokół zdawczo-odbiorczy następującego przedsiębiorstwa przejętego na własność Państwa:

Vereinigte Modell- u. Maschinenfabrik Otto Zinke Co w Gorzowie Wlkp. ul. Fabryczna 13/17 będącego własnością Otto Zinke, bez wiadomego miejsca zamieszkania — w dniu 26 czerwca 1950 r. o godz. 9 rano w Gorzowie Wlkp. w lokalu Dyrekcji Z. M. „Ursus" Zakład Nr 3 przy ul. Przemysłowej 13/14.

Wzywa się właścicieli powyższego przedsiębiorstwa oraz właścicieli składników majątkowych, znajdujących się w powyższym przedsiębiorstwie do stawienia się w czasie i miejscu wyznaczonym do sporządzenia protokołu zdawczo-odbiorczego.

Niestawiennictwo nie wstrzymuje sporządzenia protokołu zdawczo-odbiorczego.

Zakł. Mech. „Ursus" Przeds. Państw. Wyodr. Ursus k/Warszawy.

OGŁOSZENIE

„Techniczna Obsługa Rolnictwa Zarząd Okręgowy w Poznaniu ul. Grottgera 4 podaje do wiadomości, iż na podstawie zarządzenia Min. Roln. i Ref. Roln. z dnia 24. 4. 50 r. MFO/135/pfn/50 niżej wymienione Warsztaty TOR w związku z przekazaniem ich innym użytkownikom zostały jako jednostki T. O. R. zlikwidowane:

1. Warsztat Śrem z dniem 1. 4. 1950 r.
2. Warsztat Szamotuły z dniem 10. 5. 1950 r.
3. Warsztat Trzcianka z dniem 11. 5. 1950 r.
4. Warsztat Chodzież z dniem 13. 5. 1950 r.
5. Warsztat Czarnków z dniem 16. 5. 1950 r.
6. Warsztat Ostrów z dniem 23. 5. 1950 r.

Firmowe pieczęcie, formularze i blankiety tych Warsztatów zostały z dniem likwidacji unieważnione."

Techn. Obsługa Rolnictwa Przeds. Państw. Zarząd Okręgowy.

ZAGUBIONE DOKUMENTY

Na podstawie zgłoszenia unieważnia się zagubione (skradzione) dokumenty:

Kulik Franciszek, Poznań, Grochowska 27 m. 4, tymcz. zwolnienie z wojska wyd. przez R. K. U. Poznań 2 oraz zaświadczenie 7 odznaczeń wojskowych.

Wojtkowiak Stanisław, Poznań, Strzałowa 2 m. 3, leg. Zw. Zaw. Odzieżowców Nr 20991.

Zofia Zagrodzka, Poznań, Wały Kazim. Wielkiego 12 m. 2, zniżkę kolejową wyd. przez Urząd Wojewódzki

Lipczyńska Jadwiga, Poznań, Krasińskiego 9 m. 9, ks. wojsk. wyd. przez R. K. U. Poznań-miasto Nr 0697 seria 0022 wyd. 20. 1. 50.

Kończak Marian, Bojanowo, Rynek 19, pow. Rawicz, kartę rejestr. sam. Nr T. 45910 Nr silnika 9717 Nr podwozia 9713583 wyd. na nazwisko Stanisław Mańka, Leszno.

Szymański Henryk, Poznań, Kórnicka Nr 56 m. 8, kartę rej. Nr M. 47-99 Nr motoru i ramy 121752.

Szkaradkiewicz Władysław, Poznań, Rossevelta 8 m. 1, zaświadczenie rej. wyd. przez R. K. U. Poznań-miasto.

Stańko Apolinary, Góra, poczta Sieraków, pow. Międzychód, dowód rejestr. na prowadz. ciągnika Nr H. 48824 Nr silnika 112673.

Wenz Marian, Oborniki Wlkp., Gen. Świerczewskiego 14. książeczkę wojsk. wyd. przez R. K. U. Poznań.

Kałużna Genowefa, Kalisz, ul. Garncarska 14 m. 11, książ. Ubezpieczalni Społecznej, leg. służbową, leg. Zw. Zawod.

Mehr Ignacy, Krzemieniewo, pow. Leszno, dowód tożsamości konia Nr 093628 Seria B.

Janusz Elżbieta, Świętno, gm. Ciosaniec, pow. Wolsztyn, obywatelstwo polskie Bartłomieja i Elżbiety Janusz, dowód tożsam. konia Nr 310087 wyd. przez Star. Pow. Wolsztyn.

Miławski Sylwester, Żnin, Spokojna Nr 4, kartę rejestr. motocykla Nr rej. R. 45-17, Nr podwozia 1163747, Nr silnika 480747.

Lupa Andrzej, Poznań, Świerczewskiego 11a m. 3, książkę wojskową wyd. przez R. K. U. Poznań-miasto, wykaz osobisty z czasów okupacji, książkę członkowską Spółdz. Krawieckiej.

Puk Tadeusz, Gubin, Lenina 7, kartę rej. motocykla Nr M 5209 Nr silnika 239272 Nr ramy 239272.

Wawrzyniak Władysław, Poznań, Dębiecka 21 m. 2. zaśw. na przyczepkę samoch. Nr rej. 46-437, 3 potwierdzenia zgł. poj. mech. na ciągnik Nr rej. H. 49-035, Nr silnika 627696, przyczepkę Nr rej. 46-436, przyczepkę Nr rej. 46-437 przez Zarząd Miejski Poznań.

Poninski Janusz, Poznań, Kwiatowa 6 m. 5, kartę ewidenc. motocykl. Nr 5045.

Krajewski Stefan, Złotnik, poczta Suchy Las, pow. Poznań, zaświad. II rejestracji poborowych wyd. przez Zarz. Gminny Piątkowo.

Olejniczak Józef, Poznań, Chlebowa 3 m. 31, kartę rejestr. samoch. Nr rej. T. 45619, Nr siln. 700003, odpis koncesji na dorożkę Nr 150, potwierdzenie zgłoszenia Zarz. Miejsk. Wydz. Wojskowy, zezwolenie na prowadzenie dorożki.

Techniczna Obsługa Rolnictwa Warszt. Okręgowe Poznań-Starołęka, dowód rejestr. przyczepki Nr rej. A. 47-150 (nośność 3000 kg, skrzynia otwarta).

Kozłowski Feliks, Kalisz, Ogrodowa 12, pozwolenie na prowadzenie samochodów kat. IIIa Nr 0517/49 wyd. przez Zarząd Miejski Kalisz.

Margasiński Stanisław, Barczyzna, poczta Nekla, pow. Września, dowód osobisty wyd. przez Zarz. Powiatowy Radomsko, dowód tożsam. konia, kartę rowerową, legitymację Z. S. Ch., książeczkę wojskową wyd. przez R. K. U. Września.

Adres redakcji i administracji: Poznań, Urząd Wojewódzki, Plac Kolegiacki 17, Konto PKO. Nr V-4023/416 Pozn. Dzien. Wojew.

Poznański Dziennik Wojewódzki wydawany jest 10 i 25 każdego miesiąca. Materiały do publikacji dostarczyć należy Redakcji najpóźniej 6 dni przed ukazaniem się Numeru.

Warunki prenumeraty Poznańskiego Dziennika Wojew. oraz cennik ogłoszeń: Prenumerata roczna wynosi zł 1.500,—, półroczna zł. 800,—, kwart. zł 500,—. Ogłoszenia o zmianie nazwiska — ryczałt 1.200,— zł, o zagubieniu dokumentów — ryczałt zł 300,— (wraz z egzempl. dow.). Ogłoszenia drobne do 100 wyrazów — 30 zł wyraz, ogłosz. większe 1-stronic. do 160 wierszy 8.000,— zł, 3/4 strony do 120 w. — 7.000,— zł, 1/2 strony do 80 w. — 5.500,— zł, 1/4 strony do 40 w. — 3.000,— zł, 1/8 strony do 20 w. — 2.000,— zł, ogłoszenia tabelaryczne i cyfrowe o 50% drożej.

Prenumeratę należy uiszczać z góry każdego kwartału bez wezwania ze strony Administracji, gdyż rachunków nie wysyła się.

Reklamacje z powodu nieotrzymania pojedynczych numerów należy wnieść do Admin. najpóźniej 3 dnia po otrzymaniu następnego z kolei numeru dziennika.

Pojedynczy egzemplarz zł 80,—.

ODBIORCA:

Tłoczono w Drukarni Pozn. Zakłady Graf. Z. G. w Poznaniu, ul. Składowa 3 797/50 22. V. — 26. V. 50. K-1-11738